

Czasopismo poświęcone sprawie Unji i Kresów Wschodnich. Wychodzi raz na miesiąc

<p>Warunki przedpłaty roczne z przes. poczt. 2 zł. 50 gr półrocznie 1 . . . 25 " Kwartalnie 7 gr Rękopisów nie zwraca się.</p>	<p>Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Karmelicka 21. Konto P. K. O. Nr. 405.763.</p>	<p>Cena 1 egz 20 groszy.</p>
--	---	--

JÓZEF ALEKSANDER GAŁUSZKA.

H Y M N .

O ziemio polska, kolebko nasza,
 szumiąca zbożem wkrąg naszych gniazd —
 kwieciami strojąca białe poddasza
 w uśmiechach słońca, w migotach gwiazd —
 ty, coś karmiła ojców i dziadów
 chlebem i mlekiem, jak karmisz nas,
 ziemio niw złotych, rumianych sadów,
 błogosławiona i pełna łask —
 na twoją chwałę na twoją cześć
 wznosimy słoneczną tę pieśń:

O ziemio polska ! miłością naszych serc,
 trudem i znojem posianym w twoje łono
 wokół gniazd naszych. niezłomnych bożych twierdz
 kwiec się i pleń i bądź błogosławioną !

Rosja tępi dalej religję.

Prawosławie straciło swoją ostoję w Rosji. Przestała ona być tem czem była przed wojną wzgl przed rewolucją bolszewicką. Rząd komunistyczny nowej Rosji wydał wojnę religii wogóle. W szkole, w warsztatach, w urzędach, publicznie propaguje się bezbożność, zamyka się kościoły, synagogi i meczety muzułmańskie i zamienia się je na cyrki i kinoteatry. Organizacja „Bezbożnik“ liczy wprawdzie kilkaset tysięcy członków, ale ogół ludności zachował wiarę. Religja prawosławna zyskała nawet na sile wewnętrznej. Gdy dawniej była ona państwową i przez państwo gwałtownie popieraną, to obecnie pozbawiona opieki tej pozostawiona sama sobie, bo nawet prześladowana, skupia się wewnętrznie, skrzepia i zaczyna wpływać naprawdę na życie duchowe swoich wyznawców.

Wprawdzie bolszewicy zabili około 200 biskupów prawosławnych, ponad tysiąc

księży, mimo to chwilowe wstrząśnięcie hierarchją cerkwi prawosławnej nie zniszczyło jej, a ma ten skutek korzystny zresztą dla cerkwi, że gdy zabrakło duchowieństwa, sam lud zajął się swą religją. Rozwielmożyły się wprawdzie najprzeróżniejsze sekty, ale całość cerkwi zyskała na spistości wewnętrznej. To, co zostało prawosławne, jest niem naprawdę, z ducha, a nie tylko z musu i nakazu rządowego. Jak się jednak rozwiną wypadki i czy po sfolgowaniu prześladowań religijnych, prawosławie nie zwróci się ku katolicyzmowi, tego nie można przewidzieć. W Rzymie nie zapominają o zjednoczeniu kościołów chrześcijańskich i usilnie pracują nad pozyskaniem Rosji dla katolicyzmu. Narazie widoki na zjednoczenie są bardzo słabe i w porównaniu do wyników pracy unickiej na polskim Wschodzie znikome.

„SHEMANSKEE“

CZYLI GROŹNY OBJAW W POLONJI AMERYKAŃSKIEJ

Jak słabe przywiązanie do swojej narodowości okazują Polacy rzym — kat. wyznania i jak słabo wpływa na to utrzymanie obrządek łaciński, widzimy na niesłychanym wprost przykładzie zmiany nazwiska, jaki miał miejsce w Ameryce w Czikago.

Niejaki Szymański z zawodu mechanik oraz cała rodzina jego wniosła prośbę do notariusza o zmianę nazwiska polskiego „Szymański“ na jakieś dziwaczne „Shemanskee“. Uczciwy Amerykanin odmawiał ich od tego niesłychanego wprost zaparcia się swojej narodowości, ale wszelkie jego tłumaczenia spełzły na niczem. Ów Szymański wyrzekł się swego pochodzenia i polskiej narodowości i stał się odąd „Shemanskee“.

Na domiar złego ten pan Szymański jest

podobno synem sekretarza i działacza Związku Narodowego Polskiego w Ameryce. A cóż dopiero mówić i czego żądać od biedaka ciężko pracującego i z ubogiej rodziny pochodzącego, którego nie miał kto uświadomić narodowo.

Przerażającym jest wynaradawianie się Polaków rzym.—kat. w Ameryce. Od kilkadziesiąt lat podawana ilość Polaków w Stanach Zjednoczonych na 3 i pół miliona wcale się nie powiększa, mimo najwielką siłę rozrodczą. Ot np. ten pan Szymański ma aż ośmiu braci. Żywiół polski szybko przedko wynaradawia się, bo już w pokoleniu dzieci nie umieją słowa polskiego.

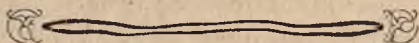
Emigracja polska w Ameryce to

każdy rok, a gdy taki wynarodowiony do tego zmieni nazwisko na angielskie, to przepadł raz na zawsze. Poważnie zmiana nazwisk następuje przez zmianę pisowni polskiej na angielską. Takich „Wantrobe“ zamiast „Wątroba“, „Jourchak“ zamiast „Jurczak“, namnożyło się w Ameryce już na dziesiątki tysięcy. Zmiana nazwiska przez zmianę pisowni jest tam prosto na porządku dziennym. Dziwotągi zaś jak ten najnowszy „Shemanskes“, napełniają każdego Polaka ciężką troską o dalszy los polszczyzny w Stanach Zjednoczonych. Jedynym ratunkiem dla narodości polskiej i wiary może być tylko nasz słowiański obrządek unicko — polski z dawnym, polskim charakterem. Czy tak jest wistocie? Jako odpowiedź możemy powiedzieć tylko jedno: ani Moskale prawosławni, ani Rusini grecko — katolicy nie wynaradawiają się zupełnie,

gdyż ich obrządek religijny jest najlepszą spójnią z wiarą i narodowością. Odzieleni najzupełniej od innych narodowości nie wynaradawiają się przez kościół, jak to się dzieje z Polakami.

Kościół narodożyłodura nie wiele może tam zrobić, gdyż jako sekciarski jest zwalczany przez ogół Polaków i nie ma widoków rozwoju. Zresztą targani ciężle rozdwojeniami i wewnętrznymi sprawami wiedzie dół suchotniczy żywot. Powstanie zaś tej sekty świadczy o dążności Polaków amerykańskich do ratowania się przed wynarodowieniem przez kościół katolicki, będący tam w rękach księży irlandzkich i niemieckich, wprowadzających dla Polaków kazania angielskie zamiast polskich.

Jedyny ratunek dla nas w słowiańskim obrządku Uratuje on nasz naród dla wiary i Ojczyzny.

WZROST LICZBY GR. KAT. POLAKÓW.

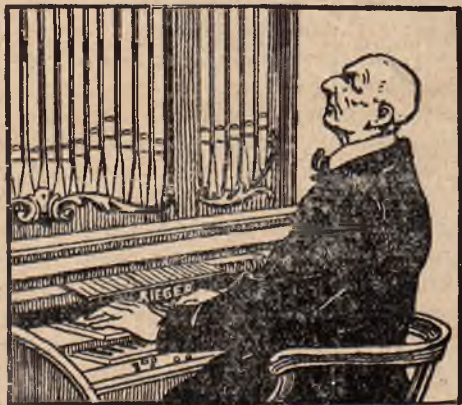
Jeszcze przed wojną a więc przy spisie ludności w latach 1910 i poprzednio dość luźno odsetek ludności gr. katolickiej podawał swą narodowość jako polską. Np. we Lwowie stała połowa gr. katolików podawała się za Polaków, a połowa za Rusinów. Taksamo w Galicji środkowej i zachodniej całe wsie oświadczały się za polskością, zwłaszcza w okolicach Brzozowa, Dynowa, Bachorza, Leżajska i Przeworska. Zwrócili na to uwagę działacze ukrajinofilszy i w ostatnich latach przed wojną, jak i podczas przemocli gwałtowny atak na wyznanie grecko — katolickie. Obmyślali nawet takie sposoby, jak zukrainiszczenie liturgji, wprowadzenie nazwy rusko — katolicki, ukrajinisko — katolicki (nawet na pieczętach parafjalnych!)

Próby te szowinistyczne nieudały się, a w Lwowie zjazd katechetów gr. katolickich odsonił ich polityczną działalność i wybitnie polityczny charakter. Ludność groził, że w razie zabrania mu sta-

rosłowiańskich nabożeństw, nie pójdzie do cerkwi i będzie po lasach i chatkach odprawiał po staremu swoje nabożeństwa. Ten występ katechetów gr. kat. ukr. kierunku politycznego wywołał niepożądany dla nich skutek. Oto jak po zamordowaniu ś. p. Potockiego całe masy gr. katolików przeszły zwłaszcza we Lwowie na łaciński obrządek, tak i wtedy proces ten ożywił się. Liczba gr. katolików spadła, a wzrosła liczba rzymsko — katolików, zwłaszcza w województwie Tarnopolskim. Ale równocześnie daje się zauważyć drugi objaw niepożądany dla gr. kat. duchowieństwa ukr. autoramentu. Oto coraz bardziej rośnie liczba gr. katolików podających się za Polaków. Przy spisie w roku 1922 podało się za Polaków blisko 400 tysięcy greko katolików! Greko katolicy lwowscy myślą nawet o uzyskaniu dla siebie osobnych cerkwi polskich, a wszczęli starania jeszcze przed wojną.

ROZSZERZAJCIE I CZYTAJCIE „UNJĘ“

Bruckner przy własnym organach z firmy Braci Rieger.

Nieśmiertelny BRUCKNER i wszyscy organmistrze trzech generacji grali na ORGANACH Z FABRYKI B- i RIEGER zachwycali się ich szlachetnym i śpiewnym tonem. Ta niedościgniona piękność dźwięku, mistrzowskie i sumienne wykonanie wszystkich części organowych przez zespół złożony z 6-ciu urzędników i 150 robotników-spezjalistów, wyszkolonych przez długi szereg lat jak i niezrównany materiał, używany do budowy zostały dla organów z fabryki B- i RIEGER światową sławą. To stwierdzają liczne najwyższe odznaczenia i niezliczone uznania z wszystkich państw świata. Ponieważ kupno organów jest rzeczą zaufaną, należy więc wszystkie organy zamawiać w firmie

BRACI RIEGER w Karniowie (Jägerndorf)

która to firma należąc do największych i najlepiej urządzonych zakładów artystycznych Europy, przez lat 54 swego istnienia wykonała przeszło 2300 nowych organów, co nie zostało przez żadną inną firmę nawet w prz. bliżeniu osiągnięte. Firma B- i Rieger w Karniowie, cały cynk, drzewo dębowe i świerkowe potrzebne do budowy organów, jak również i węgiel n. bywa w Polsce.

Sprzęty kościelne. :: Elektryczny napęd do miechów organowych :: Prospekt.

PRACOWNIA DLA SZTUKI
KOSCELNEJ.

KOPACZYŃSKI & S-KA.

KRAKÓW, UL BRACKA L 2

APARATY KOŚCIELE JAK: PUSZKI
KIELICHY, MONSTRANCJE ORAZ
SZATY LITURGICZNE, A TO:
ORNATY, KAPY, PONADTO SZTA-
DARY LICHTARZE, ŚWIECZNIKI

I T. P.

Radźcie się swego lekarza
i używajcie

PHOSPHIT

w kapsułkach lub proszku

Phosphit

jako organiczny związek fosforowy
leczy:

anemię, skrofulę, krzywicę,
choroby nerwowe
przywraca:

energię życiową,
zdolność do pracy umysłowej
i fizycznej.

Ządać w aptekach i składach aptecznych.

Przem.-Handlowe Zakłady Chem.

LUDWIK SPIESS i S

Sp. Akc.—Warszawa.

